

แนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการบริษัท
เพื่อป้องกันและป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน

*****

กรรมการบริษัทถือเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นในการทำหน้าที่บริหารจัดการและกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนนั้น เป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ข้างต้น คณะกรรมการบริษัทจึงควรต้องมีแนวทางหรือหลักปฏิบัติ เพื่อป้องกันและป้องปราม สอดส่องดูแลบริษัทจดทะเบียน และควรต้องคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) องค์ประกอบและโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัทที่ดีเพื่อป้องกันและป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน

(1.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทประกอบไปด้วย กรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ถือหุ้นหรือผู้ถือหุ้นใหญ่และกรรมการอิสระที่เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายย่อย โดยกรรมการอิสระมีหน้าที่สนับสนุนนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นโดยรวมหรือคัดค้านเมื่อเห็นว่า คณะกรรมการบริษัทอาจตัดสินใจดำเนินกิจการหรือทำธุรกรรมที่ไม่โปร่งใสหรือไม่เป็นธรรมซึ่งอาจสร้างผลกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวม และกรรมการอิสระต้องไม่ถูกควบคุมโดยฝ่ายจัดการและกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ รวมทั้งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนได้เสียกับกิจการอย่างมีนัยสำคัญ จนทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่หรือตัดสินใจได้อย่างอิสระ

ทั้งนี้ นอกเหนือจากที่หลักเกณฑ์กำหนดจำนวนขั้นต่ำกรรมการอิสระในบริษัทจดทะเบียน บริษัทจดทะเบียนควรมีจำนวนกรรมการอิสระที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจภายในของคณะกรรมการบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังที่ผู้ถือหุ้นมีต่อกรรมการอิสระที่ต้องสอดส่องการดำเนินกิจการและการทำธุรกรรมต่าง ๆ ของบริษัทจดทะเบียนให้มีความโปร่งใส และสามารถรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทั่วไปได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม นอกจากกรรมการอิสระจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 17 แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 39/2559 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ลงวันที่ 30 กันยายน 2559 แล้ว ในการคัดเลือกกรรมการอิสระ คณะกรรมการบริษัทควรต้องพิจารณาความเป็นอิสระของผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระในมิติอื่นประกอบด้วย เช่น ความใกล้ชิดสนิทสนมกับฝ่ายจัดการหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทควรพิจารณาเพิ่มเติมด้วยว่าระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของ กรรมการอิสระแต่ละรายนั้น มีความเหมาะสมและอาจส่งผลกระทบต่อทำให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระของ กรรมการอิสระหรือไม่ และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัท ควรกำหนดนโยบายให้กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี โดยในกรณีที่จะแต่งตั้งกรรมการ อิสระให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการบริษัทควรพิจารณาถึงความสมเหตุสมผลและความจำเป็นดังกล่าวด้วย

(1.2) เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทจดทะเบียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเติบโตได้ ในระยะยาวอย่างยั่งยืน คณะกรรมการบริษัทจึงควรประกอบไปด้วย กรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ที่มีความหลากหลายให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพการประกอบธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ทางการเงิน การบัญชีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ซึ่งจะช่วยให้ บริษัทสามารถตรวจพบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายงานการทางการเงิน พร้อมทั้ง ประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง การควบคุมภายใน การบัญชีและทางด้านกฎหมายได้อย่างทันท่วงที

นอกจากนี้ กรรมการบริษัทยังควรเป็นผู้ที่สามารถจัดสรรเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมี ความรับผิดชอบต่อบริษัทจดทะเบียนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และควรสอดคล้องกับหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ระบุว่ากรรมการบริษัทไม่ควรดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนเกินกว่า 5 แห่ง¹ เป็นต้น

(1.3) เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่รวมถึงการพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปอย่าง รอบคอบ คณะกรรมการบริษัทจึงควรพิจารณาว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อพิจารณาประเด็น เฉพาะเรื่อง รวมถึงการกลั่นกรองข้อมูลเพื่อเสนอแนวทางและความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ของคณะกรรมการบริษัทจะทำให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นหรือไม่ เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน เป็นต้น ทั้งนี้ ในกรณีที่ คณะกรรมการชุดย่อยพบข้อสังเกตหรือพบพฤติกรรมที่อาจไม่เหมาะสม ควรจะต้องเร่งแจ้งให้คณะกรรมการ บริษัทรับทราบพร้อมทั้งเสนอมาตรการรองรับ (ถ้ามี) โดยทันที เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาดำเนินการ หาแนวทางแก้ไขหรือมาตรการป้องกัน หรือยับยั้งไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบหรือความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นและ บริษัทจดทะเบียน

---

¹ ข้อ 3.5 ของหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560

(2) บทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทในการที่จะช่วยป้องกันและป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน

(2.1) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริต

นอกจากบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนแล้ว คณะกรรมการบริษัทยังมีหน้าที่ในการบริหารจัดการกำกับดูแลให้กรรมการและผู้บริหารทุกคนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระวัง (Duty of care) และซื่อสัตย์สุจริต (Duty of loyalty) ตามหลักการที่กำหนดอยู่ในหมวด 3/1 ส่วนที่ 2 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ”) โดยการปฏิบัติตามหลักการข้างต้นนั้น กรรมการบริษัทจะต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ บนหลักการพื้นฐานว่า เป็นการตัดสินใจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สมเหตุสมผล บนฐานข้อมูลที่เพียงพอและเหมาะสม และไม่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า กรรมการบริษัทมีการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักการข้างต้นแล้วนั้น กรรมการบริษัทต้องดูแลให้เรื่องสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดหรือเรื่องที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนถูกบรรจุอยู่ในวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยในการประชุมดังกล่าวกรรมการบริษัทยังต้องดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดหาและนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาที่เพียงพอ เหมาะสมและน่าเชื่อถือ เพื่อประกอบการพิจารณา รวมถึงควรต้องตั้งข้อสังเกตและซักถามในแต่ละประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่มีสาระสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน หรือเป็นประเด็นที่อาจนำไปสู่การกระทำที่อาจไม่เหมาะสมหรือก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ อันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทจดทะเบียน เช่น การเข้าทำธุรกรรมหรือรายการที่อาจนำไปสู่การตกแต่งบัญชีและการเข้าทำรายการที่ไม่สมเหตุสมผล เป็นต้น

ถึงแม้ว่าข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทต้องประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการบริษัทควรพิจารณาเพิ่มเติมด้วยความถี่ในการจัดประชุมดังกล่าว มีความเหมาะสมและความเพียงพอต่อการติดตาม และกำกับดูแลให้บริษัทจดทะเบียนมีการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่พบข้อบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของบริษัทจดทะเบียนหรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทควรควบคุมดูแลให้บริษัทมีการจัดบันทึกรายงานการประชุมพร้อมทั้งระบุความเห็นของกรรมการบริษัทแต่ละรายและเหตุผลที่ใช้ในการ

ประกอบการพิจารณาให้ครบถ้วนและถูกต้องด้วย เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการสนับสนุนการทำหน้าที่ของกรรมการบริษัทต่อไป

(2.2) การดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ และเหมาะสม

(2.2.1) เนื่องจากระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและลดทอนโอกาสในการเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งท้ายที่สุดนั้นจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุนและตลาดทุนไทยโดยรวมได้ ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงควรดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีหน่วยงานการตรวจสอบภายในไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทเอง (IA In-house) หรือการจัดจ้างผู้ตรวจสอบภายใน (IA Outsourcer) ก็ได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน และมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ รวมถึงขึ้นตรงและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง

(2.2.2) คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีการทบทวนอำนาจอนุมัติและการดำเนินการ (Table of Authority) เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพ สภาวะและขนาดของการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งต้องดำเนินการเพื่อให้อมั่นใจว่ามีการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) การอนุมัติในการทำรายการโดยอิสระและเหมาะสม เช่น มีการแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties) ของผู้อนุมัติการเบิกจ่าย (approver) และผู้ตรวจสอบการทำธุรกรรม (reviewer) ไว้อย่างชัดเจน เป็นต้น

(2.2.3) เนื่องจากในปัจจุบันมีบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งที่ได้มีการขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจไปในต่างประเทศ เช่น การเข้าซื้อกิจการ หรือการจัดตั้งบริษัทย่อยในต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งในบางกรณีเป็นการลงทุนที่มีขนาดที่มีนัยสำคัญอย่างยิ่งต่อบริษัทจดทะเบียน ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบควบคุมภายในของบริษัทโดยรวม สามารถตรวจสอบสิ่งผิดปกติและป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากการทำรายการและการประกอบกิจการของบริษัทย่อยในต่างประเทศได้

(2.3) การดูแลและติดตามธุรกรรมที่เป็นรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่มีมูลค่าสำคัญ (“MT”) และการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (“RPT”) รวมถึงธุรกรรมการระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน

ในสภาวะการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน บริษัทจดทะเบียนมีการทำธุรกรรมที่หลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำธุรกรรม MT และ RPT รวมถึงธุรกรรมการระดมทุนเพื่อนำเงินที่ได้ไปใช้ในการประกอบธุรกิจหรือขยายกิจการ ซึ่งหลายกรณีส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น เพื่อให้การทำธุรกรรมดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนและเหมาะสม และไม่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำที่ไม่เหมาะสม เช่น การทำรายการที่อาจเข้าข่ายเอื้อประโยชน์

อื่นใดให้กับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นใหญ่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ เป็นต้น คณะกรรมการบริษัทจึงต้องดำเนินการจัดให้มีกลไกในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจหรือการทำธุรกรรมของบริษัทจดทะเบียน ในเรื่องดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(2.3.1) คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้มีกลไกในการตรวจสอบหรือสอบทานความสมเหตุสมผลก่อนการเข้าทำธุรกรรมของบริษัทจดทะเบียนอย่างเหมาะสม เช่น (1) การพิจารณาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความเป็นอิสระมาช่วยให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท หรือ คณะกรรมการตรวจสอบแล้วแต่กรณี และ (2) การส่งเสริมให้มีการถ่วงถ่วงและพิจารณาความสมเหตุสมผลของการทำธุรกรรมจากคณะทำงานหรือคณะกรรมการชุดย่อย เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เป็นต้น รวมถึงต้องทบทวนระบบควบคุมภายในให้สอดคล้องกับการเข้าทำธุรกรรมดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่บริษัทมีการระดมทุน คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้บริษัทมีระบบในการติดตามการใช้เงินระดมทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้เปิดเผยไว้ด้วย

นอกจากนี้ ภายหลังจากได้รับการอนุมัติในการเข้าทำธุรกรรมแล้ว คณะกรรมการบริษัทต้องส่งเสริมให้มีกลไกในการติดตามและรายงานความคืบหน้าของการเข้าทำธุรกรรมดังกล่าว ให้คณะกรรมการบริษัท และ/หรือผู้ถือหุ้นทราบอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม โดยเฉพาะกรณีที่การทำธุรกรรมดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามแผนเป้าหมาย หรือประมาณการทางการเงินที่ได้เคยเปิดเผยหรือขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นไว้อย่างมีนัยสำคัญ คณะกรรมการบริษัทต้องพิจารณาถึงสาเหตุ ความสมเหตุสมผล รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งเปิดเผยเรื่องดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทราบด้วย

(2.3.2) คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบการเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมและการประกอบธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน อย่างถูกต้อง เหมาะสม ครบถ้วน และเท่าเทียมกันต่อผู้ลงทุนทุกกลุ่ม โดยคณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบควบคุมดูแลและติดตามการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการบริษัท ผู้บริหาร รวมถึงพนักงานที่อาจล่วงรู้ข้อมูลภายในที่มีนัยสำคัญของบริษัทอย่างรัดกุมและเหมาะสมด้วย เช่น การกำหนดระยะเวลาห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท (Blackout Period) สำหรับบุคคลดังกล่าวในช่วงระยะเวลาที่บริษัทจดทะเบียนจะมีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นนัยสำคัญและอาจส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียน เป็นต้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลเป็นเครื่องมือในการสร้างราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือ การเปิดเผยข้อมูลในลักษณะที่ทำให้ผู้ลงทุนสำคัญผิดถึงผลประโยชน์ที่บริษัทจดทะเบียนจะได้รับจากการเข้าทำธุรกรรมดังกล่าว

(2.3.3) การทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันที่ไม่เหมาะสมอาจเป็นหนึ่งในช่องทางที่ก่อให้เกิดการเอื้อประโยชน์อื่นใดของบริษัทจดทะเบียนให้กับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นใหญ่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทต้องดูแลให้มีระบบในการตรวจสอบและติดตามการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การทำธุรกรรมดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ผู้มีส่วนได้เสียต้องไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเข้าทำธุรกรรมดังกล่าว เป็นต้น

ในบางกรณี คณะกรรมการบริษัทอาจกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีนโยบายและวิธีปฏิบัติในการตรวจสอบความสัมพันธ์ของผู้บริหาร กับรายชื่อของคู่ค้าด้วย แม้ว่าผู้บริหารได้ให้การรับรองแล้วว่ามิได้มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ผู้บริหารได้เปิดเผยข้อมูลไว้นั้น มีความถูกต้อง ครบถ้วน และโปร่งปรามมิให้เกิดการปฏิบัติที่อาจก่อให้เกิดความฟ่องถ่ายผลประโยชน์หรือก่อให้เกิดความเสียหายจากการทุจริตได้

ทั้งนี้ หน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทมิได้มีเพียงหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ นโยบายหรือเป้าหมายในการประกอบธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนเพียงเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงหน้าที่ในการดูแลและติดตามให้บริษัทจดทะเบียนมีการทำธุรกรรมและการประกอบธุรกิจที่เหมาะสม นอกจากนี้ หากคณะกรรมการบริษัทพบว่า มีข้อบ่งชี้ถึงพฤติการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทจดทะเบียน คณะกรรมการบริษัทต้องรีบดำเนินการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้สอบบัญชี หรือหน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น เพื่อร่วมกันวางมาตรการในการยับยั้งและป้องกันความเสียหายที่อาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นโดยเร็ว

(2.4) การสื่อสารต่อผู้ถือหุ้น

ที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) พบว่า มีการใช้ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น สร้างราคาหลักทรัพย์ เป็นต้น รวมถึงการที่กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่นำข้อมูลภายในของบริษัทมาใช้หาประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนและตลาดทุนไทยโดยรวม ดังนั้น สำนักงาน ก.ล.ต. จึงขอเน้นย้ำให้คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ ถูกต้อง ทันเวลา ทั้งถึงและเท่าเทียมต่อผู้ลงทุนทุกกลุ่ม โดยควรดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้เป็นอย่างน้อย

(2.4.1) คณะกรรมการบริษัทควรพิจารณาจัดให้มีผู้ที่ทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นกู้ นักวิเคราะห์ และนักลงทุน เป็นต้น โดยการจัดให้มีหน่วยงาน

นักลงทุนสัมพันธ์นี้จะช่วยทำให้บุคคลภายนอกมีความเข้าใจในตัวบริษัทและข้อมูลการประกอบกิจการของบริษัทจดทะเบียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงทำให้บริษัทจดทะเบียนสามารถรับรู้มุมมองและความคาดหวังของกลุ่มบุคคลภายนอกที่มีต่อตัวบริษัทจดทะเบียนได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้มั่นใจได้ว่า บุคคลดังกล่าวมีการให้ข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง เหมาะสมและอยู่ในกรอบระยะเวลาที่กฎหมายและกฎเกณฑ์กำหนดด้วย

นอกจากนี้ การที่บริษัทจดทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมบริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน (Opportunity day) อย่างสม่ำเสมอโดยอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี ก็น่าจะเป็นอีกทางเลือกควรพิจารณา เพื่อให้ นักลงทุนสามารถติดตามและเข้าใจในผลประกอบการหรือการประกอบธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในระหว่างรอบปีบัญชีได้

(2.4.2) คณะกรรมการบริษัทควรให้กรรมการ ผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียน และผู้สอบบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประธานคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อร่วมกันชี้แจงและตอบข้อซักถาม พร้อมทั้งรับทราบประเด็นข้อสังเกตหรือข้อกังวลที่ผู้ถือหุ้นอาจมีต่อตัวบริษัทจดทะเบียน เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการในการรับมือกับข้อสังเกตหรือข้อกังวลของผู้ถือหุ้นข้างต้น นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่า การบันทึกรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิดในสาระสำคัญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิง และเพื่อให้ผู้ลงทุนที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นสามารถใช้ประโยชน์จากรายงานการประชุมดังกล่าวได้

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอเน้นย้ำว่า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในโดยมิชอบ คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีนโยบายในการดูแลการใช้ข้อมูลภายใน รวมถึงมีระบบป้องกันการเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสม ทั้งนี้ หากบริษัทจดทะเบียนไม่มีมาตรการดูแลเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทเป็นอย่างดี หรือมีการใช้ข้อมูลภายในของบริษัทเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งอาจก่อให้เกิดการได้เปรียบและนำไปสู่การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้กระทำการดังกล่าวอาจมีความผิดตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และอาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของบริษัทจดทะเบียนได้

(2.5) การส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (“CG Code”) และการเข้าร่วมการประเมินต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมาถึงแม้ว่า บริษัทจดทะเบียนจะมีการกำหนดนโยบาย ข้อบังคับหรือแนวปฏิบัติเพื่อให้ คณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานถือปฏิบัติอย่างชัดเจนแล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ยังคงมีบริษัทจดทะเบียนบางแห่งที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ถือหุ้นและความน่าเชื่อถือต่อตลาดทุนไทยโดยรวม

ซึ่งสาเหตุจากการกระทำดังกล่าว ไม่ได้เกิดจากการที่บริษัทจดทะเบียนมีการกำหนดนโยบาย ข้อบังคับหรือแนวปฏิบัติภายในบริษัทที่ไม่เหมาะสม แต่หลายกรณีเกิดจากการที่กรรมการบริษัท หรือผู้ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรรมการบริษัทไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่ได้มีการกำหนดขึ้นข้างต้น ดังนั้น สำนักงาน ก.ล.ต. จึงขอเน้นย้ำให้คณะกรรมการบริษัทควรต้องดำเนินการใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทจดทะเบียนตระหนักและปฏิบัติตามแนวนโยบาย ข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่ทางบริษัทจดทะเบียนได้มีการกำหนดขึ้น รวมถึงการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง อาทิ

(2.5.1) CG Code ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้คณะกรรมการบริษัทที่เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กรนำไปปรับใช้ในการกำกับดูแลให้กิจการมีผลประกอบการที่ดีในระยะยาว น่าเชื่อถือสำหรับผู้ถือหุ้นและผู้คนรอบข้างเพื่อประโยชน์ในการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืนตรงตามความมุ่งหวังของทั้งภาคธุรกิจผู้ลงทุน ตลอดจนตลาดทุนและสังคมโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติที่ 7 เรื่อง รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลอย่างเคร่งครัด โดยคณะกรรมการบริษัทต้องมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ถูกต้องเพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์ รวมทั้งควรเป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องด้วย

(2.5.2) เพื่อช่วยในการติดตาม วัตถุประสงค์และเกิดการยกระดับกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการบริษัทควรส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกของแนวร่วมต่อต้านคอร์รัปชันของภาคเอกชนไทย (CAC) รวมถึงเข้าร่วมการประเมิน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies (CGR) และการประเมินคณะกรรมการบริษัท (Boardroom assessment) ที่ทาง IOD จะมีการจัดการประเมินขึ้นในอนาคต

(2.5.3) การมีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแสถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (whistleblower) ถือเป็นหนึ่งในกลไกที่จะช่วยทำให้องค์กรหรือบริษัทแก้ไขปัญหาทุจริตหรือการละเมิดกฎหมายต่าง ๆ ได้ เนื่องจากกลไกดังกล่าวจะช่วยให้คนในองค์กรช่วยกันสอดส่องความผิดปกติของบริษัทจดทะเบียน ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงควรต้องดำเนินการจัดให้มีนโยบายและวิธีการในการรับมือกับเรื่องร้องเรียน พร้อมทั้งควรกำหนดให้มีมาตรการปกป้องคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสอย่างเหมาะสมด้วย

(3) การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรและหน่วยงานภายในบริษัทจดทะเบียน

เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทต้องคัดเลือกผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน โดยพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ทั้งที่เป็นบุคลากรภายในบริษัทจดทะเบียนเอง เช่น กรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหารสูงสุดทางด้านบัญชี

และการเงิน เลขานุการและหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานภายนอก เช่น ผู้สอบบัญชีที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น พร้อมทั้งต้องส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น ในเรื่องดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(3.1) คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้ฝ่ายจัดการสนับสนุนข้อมูลหรือดำเนินการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรและหน่วยงานข้างต้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบระบบควบคุมภายในและการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งคณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าหน่วยงานดังกล่าวมีความอิสระจากการควบคุมของคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายจัดการอย่างแท้จริง เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการทั่วไปและการจัดทำรายงานทางการเงินมีความโปร่งใส และสามารถเชื่อถือได้ รวมทั้งควรพิจารณาสนับสนุนการดำเนินการอื่น ๆ ในกรณีที่เหมาะสม เช่น การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความเห็น เป็นต้น เพื่อให้การทำหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องและ/หรือคณะกรรมการบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

(3.2) คณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนจัดให้มีเลขานุการบริษัท เพื่อรับผิดชอบการดำเนินการต่าง ๆ ในนามของบริษัทหรือคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในมาตรา 89/15 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และเนื่องจากเลขานุการบริษัทถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยให้คณะกรรมการบริษัท และบริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ รวมถึงต้องเป็นตัวแทนบริษัทในการติดต่อกับหน่วยงานกำกับดูแล ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทต้องให้การสนับสนุนใด ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการบริษัท

(3.3) คณะกรรมการบริษัทควรส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นเข้ารับการอบรมเพื่อยกระดับองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ โดยอาจมีการจัดทำ พร้อมทั้งทบทวนแผนการพัฒนาความรู้และความสามารถอย่างเป็นประจำด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทยังควรดำเนินการให้กรรมการเข้าร่วมรับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การควบคุมภายใน การบัญชี กฎหมาย และการกำกับดูแลกิจการอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจมีการกำหนดให้กรรมการแต่ละท่านต้องเข้ารับการอบรมในหัวข้อดังกล่าวเป็นเวลาอย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อปีด้วยก็ได้

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอให้คณะกรรมการบริษัทให้ความร่วมมือในการส่งผู้แทนเข้าร่วมอบรม หรือสัมมนาต่าง ๆ ที่ทางสำนักงาน ก.ล.ต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการจัดขึ้นเพื่อสื่อสารความคาดหวังและความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งส่งเสริมความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของแนวป้องกัน 3 ด้าน (Three Lines of Defense) ของบริษัทจดทะเบียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนด้วย

ท้ายสุดนี้ ตลาดทุนถือเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากตลาดทุนถือเป็นหนึ่งในช่องทางที่ช่วยให้กิจการสามารถระดมทุนจากผู้ลงทุนเพื่อใช้ในการขยายหรือประกอบกิจการได้ ซึ่งกลไกดังกล่าวต้องอาศัยความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนที่มีต่อกิจการและตลาดทุนไทยโดยรวม สำนักงาน ก.ล.ต. จึงขอเรียนว่า ท่านในฐานะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนต้องตระหนักในบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ถือเป็นส่วนสำคัญอันจะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีผลประกอบการเป็นไปตามที่ผู้ถือหุ้นคาดหวัง ซึ่งท้ายสุดนั้นจะช่วยให้ตลาดทุนไทยเป็นแหล่งระดมทุนที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถให้กับภาคธุรกิจไทย และส่งเสริมการเติบโตให้กับเศรษฐกิจโดยรวมได้